

Jiří Weigl: Recese a to ještě není všechno

- CZ24 News | 10. ledna 2024

ČESKO: Český HDP v loňském roce podle právě publikované zprávy ČSÚ klesl o 0,8%. Ekonomika je v silné recesi, a to při plné zaměstnanosti a rekordní míře inflace v EU.

Je naprosto zřejmé, že se nejedná o projev hospodářského cyklu, ale že máme daleko vážnější problém. Na covid ani Putina se nevymlouvejme, jak vládnoucí politici až dosud dělali, problém je jinde, píše v glose Jiří Weigl.

Na tomto konstatování by se širší shoda ještě dala najít, ale při hledání podstaty problému již ve veřejné diskusi panuje velké zmatení. Převládají „moudra“ různých odborníků o tom, že máme zastaralou a příliš energeticky náročnou strukturu ekonomiky. Jedni tvrdí, že bychom se měli zaměřovat na výroby s vysokou přidanou hodnotou a moderních technologií. Nikdy mi není jasné, ke komu tito „experti“ hovoří. Jestli k firemní sféře, kterou chtějí přemluvit ke změně dosavadních byznysových aktivit, či k bankám, aby změnily svůj přístup k financování podnikového sektoru, nebo snad věří, že vláda je schopna v podmínkách dnešní tržní ekonomiky takovou restrukturalizaci výroby provádět. To všechno je pochopitelně nesmysl.

Jiní opakují mantry o potřebě masivního zvýšení veřejné podpory školství, vědy a výzkumu, živíce lidovou představu, že výsledkem toho budou zázračné vynálezy, které budou pak české firmy vyrábět a naše země v důsledku toho bohatnout. Nikomu ale nevádí, že kvalita školství trvale upadá, požadavky na studenty se neustále snižují a výsledky vědeckých výzkumů, pokud existují, se v nejlepším případě většinou podaří pouze prodat jako patenty do zahraničí, kam většinou směřují i u nás vychovaní špičkoví vědci.

Nikdo nechce slyšet o tom, že příčiny naší krize jsou systémové. Nemá smysl spoléhat, že nás vládní průmyslová politika přivede někde na špici. Je hloupost očekávat, že se země naší velikosti může stát centrem široce založeného špičkového základního výzkumu. A stejně tak neplatí, že zahraniční nadnárodní společnosti, které českou ekonomiku ovládají a formují ji jako výrobce a dodavatele průmyslových meziproduktů, k nám začnou ve větší míře přesouvat lukrativní fáze svých produkčních řetězců. Potřebujeme konkurenceschopný český kapitál, potřebujeme konkurenceschopné tržní prostředí. Děláme pravý opak.

Jsme v pasti Evropské unie a jejího rigidního ekonomického systému, založeného na regulacích, dotacích a nesmyslné zelené politice. Z dnešní pasti bychom se mohli dostat pouze tak, že bychom se zbavili této dusivé byrokratické svěrací kazajky a vytvořili pro byznys příznivé stabilní prostředí s jednoduchými pravidly, minimem regulací, nízkými daněmi, zkrátka vrátili se k cíli, který jsme měli v devadesátých letech. Jen v takovém případě můžeme mít naději, že budeme zajímavým prostředím pro byznys. Naše země bude úspěšná tehdy, pokud její firmy budou produkovat zboží, po němž je na domácím i světovém trhu poptávka. To je zásadní, nikoliv spekulace analytiků nad přidanou hodnotou a HI-TECH úrovní.

My namísto toho již řadu let slepě odsouhlasujeme a přijímáme evropskou a především německou politiku, která je dnes již zcela evidentně lístkem na Titanic. Německo, tahoun zelené politiky, už mohutně nabírá vodu. My zoufale s ním. Zbytek Evropy se nad hladinou drží s velkými obtížemi. Evropský byznys se místo své ziskovosti a obchodní expanze zabývá ESG a získáváním dotací z veřejných peněz. Ten velký začíná odcházet do zámoří.

Naše politiky to zjevně netrápí. V záplavě jejich nedávných projevů na toto téma nezaznělo

vůbec nic. Ani rekordní inflace, ani pokles ekonomiky nepřiměje vládu k opuštění neskutečného energetického aranžmá, které zavedlo do českého hospodářství německé ceny energie bez ohledu na zlomkové náklady její výroby u nás. Bez hlesu přijala zelenou politiku umělého zdražení energií a snížení životní úrovně obyvatelstva a nečinně přihlíží neskutečnému obohacování energetického byznysu na úkor českých firem i domácností, jehož rozměr nemá v naší historii obdobu a stojí za významnou částí exploze firemních nákladů a sociálních problémů obyvatel.

Méně rozvinutá ekonomika, kterou ve srovnání s nejbohatšími zeměmi EU ČR stále je, chce-li prosperovat, musí být flexibilnější a nabízet pro podnikání výhodnější podmínky, než mají vyspělé země. Unifikace podmínek a komplexní zesilující se povinná bruselská regulace všech stránek života takovou možnost vylučují. Proto pomaastrichtská EU nezažila žádný hospodářský zázrak, proto její ekonomická výkonnost stále klesá a odstup od USA a Asie se zvětšuje. Mohutně k tomu přispěla ještě společná měna, která z celého jižního křídla EU vytvořila předluženou stagnující zónu, kterou drží nad vodou pouze nákupy vládních dluhopisů těchto zemí Evropskou centrální bankou.

U nás příklady Itálie, Řecka, Španělska a třeba blízkého Slovenska velkou eurofilní část politické scény nezajímají. Výše popsané koule na noze, které jsme si dosud z Bruselu dovezli, jsou jim málo. Chtějí mít jistotu pořádného závaží na krku v podobě eura, s nímž budeme ke dnu směřovat s neomylnou jistotou. Úspěšnou jednotnou měnovou politiku pro Nizozemí, Francii a Německo na straně jedné a pro Itálii, Řecko, Pobaltí, Slovensko a také pro Bulharsko s Rumunskem, které jsou kandidáty na členství nacházející se v Evropském systému směnných kursů ERM II, na straně druhé z definice prostě dělat nelze. Rozdíly podmínek a potřeb jsou astronomické. U nás se tím nikdo vážně nezabývá. Vládnou emoce a krátkodobé politické kalkulace.

Přidejme k tomu Green Deal a je nám jasné, co nás do budoucna čeká. Premiér Fiala se ve svém projevu, snažícím se šířit optimismus, mýlil. Nic hezkého to nebude.

AUTOR: Jiří Weigl

ZDROJ: Institut VK